

Tabellvedlegg – Kommunenes forvaltning av alkoholloven 2014

SIRUS – Statens institutt for rusmiddelforskning

Innhold

Tabell 1 - Salgssteder fordelt på bevillingskombinasjon, 1980 -2013	3
Tabell 2 - Salgssteder for alkoholholdig drikk gruppe 1, fordelt på fylke 2000-2013	4
Tabell 3 - Salgssteder for alkoholholdig drikk gruppe 1, fordelt på type salgssted og fylke, 2013	5
Tabell 4 - Vinmonopolutsalg fordelt på fylke 2000 - 2013	6
Tabell 5 - Skjenkesteder/skjenkebevillinger* fordelt på bevillingskombinasjon, 1980-2013	7
Tabell 6 - Skjenkebevillinger fordelt på bevillingskombinasjon og fylke, 2013.....	8
Tabell 7 - Kommuner uten salgs- eller skjenkesteder 1980-2013	9
Tabell 8 - Kommuner fordelt på salgstid for alkoholgruppe 1, 2013 (n=417)	10
Tabell 9 - Kommuner fordelt på skjenketid, 2013	10
Tabell 10 - Oversikt over når salg og skjenking av alkohol stenger i de 30 største byene, 2013	11
Tabell 11 – Antall kommuner som har avslått søknader om salgs- og skjenkebevilling, 2001-2013....	12
Tabell 12 - Gjennomføringen av salgs- og skjenkekontrollen 1995 – 2013	13
Tabell 13 - Kontroller og bevillinger i de 30 største bykommunene i 2013	14
Tabell 14 - Avdekkede overtredelser knyttet til salgs- og skjenkebevillinger 2006 - 2013	15
Tabell 15 – Antall og type overtredelse knyttet til salgsbevillinger i 2013	15
Tabell 16 – Antall og type overtredelse knyttet til skjenkebevillinger i 2013	15
Tabell 17 – Antall kommuner som har inndratt salgs- og skjenkebevillinger og antall inndragninger, 2001-2013	16

Tabell 1 - Salgssteder fordelt på bevillingskombinasjon, 1980 -2013

År	Vinmonopolutsalg	Vin	Alt slags øl	Alkoholholdig drikk gruppe 1	Totalt
1980	87	5	1 768	2 869	4 729
1981	88	5	1 721	2 768	4 582
1982	88	4	1 684	2 800	4 576
1983	88	4	1 685	2 744	4 521
1984	90	2	1 795	2 828	4 715
1985	92	1	1 877	3 128	5 098
1986	94	0	1 940	3 236	5 270
1987	98	0	1 993	3 183	5 274
1988	104	0	1 869	3 202	5 175
1989	106	0	..	..	..
1990	106	0	1 722	3 239	5 067
1991	110	0	1 837	3 123	5 070
1992	109	0	1 865	3 027	5 001
1993	110	0	.	4 775	4 885
1994	110	0	.	4 665	4 775
1995	112	0	.	4 524	4 636
1996	112	0	.	4 676	4 788
1997	114	0	.	4 565	4 679
1998	120	0	.	4 448	4 568
1999	130	0	.	4 411	4 541
2000	140	0	.	4 413	4 554
2001	156	0	.	4 430	4 586
2002	176	0	.	4 325	4 501
2003	188	0	.	4 299	4 487
2004	195	0	.	4 361	4 556
2005	198	0	.	4 314	4 512
2006	211	0	.	4 281	4 492
2007	222	0	.	4 230	4 452
2008	239	0	.	4 176	4 415
2009	248	0	.	4 188	4 436
2010	259	0	.	4 176	4 435
2011	267	0	-	4 121	4 388
2012	278	0	.	4 103	4 381
2013	288	0	.	4 172	4 460

Note: Salgssteder for kun lettøl er ikke tatt med.

Fra 1. mars 1993 ble sterkøl bare tillatt solgt fra AS Vinmonopolet.

Statistisk sentralbyrå samlet ikke inn oppgaver over antall salgssteder for øl i 1989.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, AS Vinmonopolet og Statens institutt for rusmiddelforskning

Tabell 2 - Salgssteder for alkoholholdig drikk gruppe 1, fordelt på fylke 2000-2013

Fylke	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Østfold	224	214	220	205	205	190	193	201	192	187	186	182	178	183
Akershus	285	286	285	283	277	280	298	284	294	294	288	287	296	305
Oslo	395	424	402	402	396	367	357	361	346	360	394	380	361	376
Hedmark	228	206	214	203	207	204	201	199	189	189	183	187	182	177
Oppland	255	246	237	229	244	238	231	230	225	248	213	208	216	212
Buskerud	223	220	213	216	209	211	206	203	200	197	197	196	192	194
Vestfold	150	150	145	148	151	150	145	149	147	148	148	148	145	153
Telemark	190	185	181	181	180	168	175	179	163	159	160	155	161	166
Aust-Agder	128	128	128	124	125	132	123	120	118	116	120	120	121	121
Vest-Agder	152	156	163	165	162	165	165	153	156	159	160	161	156	167
Rogaland	302	316	308	316	306	302	315	318	314	312	317	316	312	318
Hordaland	450	436	407	404	423	423	413	416	406	404	403	397	388	395
Sogn og Fjordane	160	171	170	160	177	175	171	168	171	171	163	163	170	168
Møre og Romsdal	274	275	265	276	297	311	300	286	295	286	293	287	283	279
Sør-Trøndelag	262	258	253	249	245	261	252	244	239	243	240	232	239	239
Nord-Trøndelag	156	144	147	148	148	153	150	146	137	138	137	133	131	135
Nordland	279	303	304	292	306	297	295	286	291	297	293	291	293	299
Troms	190	192	179	186	187	180	179	178	181	173	177	176	176	179
Finnmark	110	120	115	112	116	107	112	109	112	107	104	102	103	106
Totalt	4 413	4 430	4 336	4 299	4 361	4 314	4 281	4 230	4 176	4 188	4 176	4 121	4 103	4172

Tabell 3 - Salgssteder for alkoholholdig drikk gruppe 1, fordelt på type salgssted og fylke, 2013

Fylke	Dagligvare-butikker	Privat ølutsalg	Andre typer salgssted	Totalt
Østfold	178	4	1	183
Akershus	292	3	10	305
Oslo	371	2	3	376
Hedmark	172	2	3	177
Oppland	200	2	20	212
Buskerud	190	3	1	194
Vestfold	150	3	0	153
Telemark	155	3	8	166
Aust-Agder	118	1	2	121
Vest-Agder	158	3	6	167
Rogaland	313	3	2	318
Hordaland	389	3	3	395
Sogn og Fjordane	164	4	0	168
Møre og Romsdal	277	0	2	279
Sør-Trøndelag	235	4	0	239
Nord-Trøndelag	127	4	4	135
Nordland	285	6	8	299
Troms	167	1	11	179
Finnmark	100	0	6	106
Total	4041	51	80	4172

Tabell 4 - Vinmonopolutsalg fordelt på fylke 2000 - 2013

Fylke	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Østfold	6	6	7	7	7	7	9	10	10	10	10	10	10	10
Akershus	14	16	18	18	19	19	19	19	21	21	22	22	24	25
Oslo	19	20	20	21	21	22	23	24	24	25	26	27	27	28
Hedmark	6	6	7	8	9	9	9	10	10	11	12	13	13	13
Oppland	5	7	7	8	8	9	10	11	13	14	16	17	17	18
Buskerud	6	7	8	8	9	9	9	9	11	12	13	15	15	16
Vestfold	6	6	6	6	6	6	6	6	8	8	9	10	12	12
Telemark	6	6	8	8	8	8	9	10	11	11	11	11	11	11
Aust-Agder	3	4	5	6	6	6	6	6	6	6	6	7	7	7
Vest-Agder	4	4	5	5	5	5	6	7	8	9	9	9	9	10
Rogaland	8	9	10	11	11	11	11	11	11	13	15	16	16	18
Hordaland	11	15	17	18	18	19	19	19	19	20	20	20	21	23
Sogn og Fjordane	4	5	7	7	7	7	8	9	10	10	10	10	11	11
Møre og Romsdal	7	8	9	10	10	10	13	14	16	17	17	17	18	18
Sør-Trøndelag	8	9	10	12	13	13	15	16	16	16	17	17	19	20
Nord-Trøndelag	5	5	5	6	7	7	7	7	8	8	9	9	9	9
Nordland	9	10	12	13	14	14	15	16	17	17	17	17	18	18
Troms	7	7	8	9	9	9	9	10	11	11	11	11	12	12
Finnmark	6	6	7	7	8	8	8	8	9	9	9	9	9	9
Totalt (total)	140	156	176	188	195	198	211	222	239	248	259	267	278	288

Tabell 5 - Skjenkesteder/skjenkebevillinger* fordelt på bevillingskombinasjon, 1980-2013

	Gruppe 1 høyst 4,7 vol%	Gruppe 2 høyst 22 vol%	Gruppe 3 høyst 60 vol%	Totalt
1980	600	1 247	592	2 439
1981	594	1 246	632	2 472
1982	531	1 229	691	2 451
1983	508	1 365	733	2 606
1984	503	1 539	763	2 805
1985	524	1 732	863	3 119
1986	422	1 894	941	3 257
1987	434	2 095	1 117	3 646
1988	354	2 193	1 267	3 814
1989				
1990	377	2 467	1 730	4 574
1991	317	2 644	1 683	4 644
1992	246	2 569	1 878	4 693
1993	221	2 524	2 030	4 775
1994	251	2 577	2 333	5 161
1995	207	2 589	2 512	5 308
1996	193	2 424	3 019	5 636
1997	158	2 339	3 473	5 970
1998	144	2 304	3 613	6 061
1999	114	2 213	3 925	6 252
2000	104	1 939	4 312	6 355
2001	86	1 808	4 653	6 547
2002	98	1 771	4 889	6 758
2003	59	1 741	5 198	6 998
2004	48	1 349	5 695	7 092
2005	47	1 409	5 668	7 124
2006	94	1 259	5 910	7 263
2007	74	1 223	6 035	7 332
2008	72	1 259	5 899	7 230
2009	61	1 202	6 061	7 324
2010	42	1 171	6 163	7 376
2011	64	1 118	6 209	7 391
2012	50	935	6 272	7 257
2013	59	964	6 376	7 399

* Fra 2008 ble kommunene bedt om å oppgi antall skjenkebevillinger, mens de tidligere ble spurt om skjenkesteder. Det gjør at tallene for 2008 og senere ikke er direkte sammenlignbare med tidligere år.

Note: Skjenkesteder for kun lettøl, korttids- og ambulerende bevillinger er ikke tatt med.

Statistisk sentralbyrå samlet ikke inn oppgaver over antall skjenkesteder for brennevin, vin og øl i 1989.

Statistikken omfatter også skjenkesteder på turist- og høyfjellshoteller, som inntil 1997 hadde statlig bevilling

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Statens institutt for rusmiddelforskning

Tabell 6 - Skjenkebevillinger fordelt på bevillingskombinasjon og fylke, 2013

Fylke	Gruppe 1 høyst 4,7 vol%	Gruppe 2 høyst 22 vol%	Gruppe 3 høyst 60 vol%	Totalt
Østfold	0	45	265	310
Akershus	0	62	401	463
Oslo	0	4	1024	1028
Hedmark	7	65	274	346
Oppland	6	74	385	465
Buskerud	3	55	353	411
Vestfold	4	25	316	345
Telemark	6	37	261	304
Aust-Agder	0	45	146	191
Vest-Agder	0	45	150	195
Rogaland	10	60	380	450
Hordaland	1	120	497	618
Sogn og Fjordane	1	71	210	282
Møre og Romsdal	2	81	257	340
Sør-Trøndelag	2	59	422	483
Nord-Trøndelag	1	31	192	224
Nordland	3	32	470	505
Troms	6	14	238	258
Finnmark	7	39	135	181
Totalt	59	964	6376	7399

Tabell 7 - Kommuner uten salgs- eller skjenkesteder 1980-2013

År	Antall kommuner	Uten salgssteder	Uten skjenkesteder	Uten salgs- eller skjenkesteder
1980	454	213	111	91
1981	454	210	105	86
1982	454	213	108	88
1983	454	209	99	81
1984	454	184	86	66
1985	454	142	71	43
1986	454	123	55	33
1987	454	109	53	27
1988	448	83	51	23
1989*	..	..	..	..
1990	448	53	34	13
1991	448	53	26	11
1992	439	40	26	9
1993	439	26	18	5
1994	435	24	13	3
1995	435	21	12	2
1996	435	6	9	1
1997	435	6	8	1
1998	435	4	11	1
1999	435	4	8	1
2000	435	4	9	1
2001	435	2	8	1
2002	434	2	9	0
2003	434	0	7	0
2004	434	0	6	0
2005	434	0	6	0
2006	431	0	4	0
2007	431	0	2	0
2008	430	0	5	0
2009	430	0	3	0
2010	430	0	1	0
2011	430	0	4	0
2012	428	0	4	0
2013	428	0	5	0

*Statistisk sentralbyrå samlet ikke inn oppgaver over antall salgs- og skjenkesteder i 1989

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Statens institutt for rusmiddelforskning

**Tabell 8 - Kommuner fordelt på salgstid for alkoholgruppe 1, 2013
(n=417)**

Salg til kl	Hverdager	Lørdag/dag før helligdag
14.00	..	2
15.00	..	17
16.00	1	11
17.00	1	0
18.00	15	387
19.00	5	..
20.00	396	..

Tabell 9 - Kommuner fordelt på skjenketid, 2013

Skjenking til kl:	Alkoholgruppe 1 og 2, antall kommuner (N=412)	Alkoholgruppe 3, antall kommuner (N=410)
00:00	1	34
00:30	0	3
01:00	43	90
01:30	45	32
02:00	228	173
02:30	41	30
03:00	54	48

Tabell 10 - Oversikt over når salg og skjenking av alkohol stenger i de 30 største byene, 2013

Kommune	Salgstid hverdager	Salgstid helg	Skjenketid, alkoholgruppe 1 og 2*	Skjenketid, alkoholgruppe 3*
Oslo	20:00	18:00	03:00	03:00
Bergen	20:00	18:00	03:00	03:00
Trondheim	20:00	18:00	02:00	02:00
Stavanger	20:00	18:00	03:00	03:00
Kristiansand	20:00	18:00	02:00	02:00
Fredrikstad	20:00	18:00	02:00	02:00
Tromsø	20:00	18:00	03:00	03:00
Sandnes	20:00	18:00	01:30	01:30
Drammen	20:00	18:00	03:00	03:00
Sandefjord	20:00	18:00	02:00	02:00
Sarpsborg	20:00	18:00	02:30	02:30
Skien	20:00	18:00	02:00	02:00
Bodø	20:00	18:00	03:00	03:00
Larvik	20:00	18:00	02:00	02:00
Ålesund	20:00	18:00	03:00	03:00
Arendal	20:00	18:00	02:00	02:00
Tønsberg	20:00	18:00	02:00	02:00
Porsgrunn	20:00	18:00	02:00	02:00
Haugesund	20:00	18:00	03:00	03:00
Moss	20:00	18:00	02:00	02:00
Gjøvik	20:00	18:00	02:00	01:00
Hamar	20:00	18:00	01:30	01:30
Halden	20:00	18:00	02:00	02:00
Lillehammer	20:00	18:00	03:00	02:00
Horten	20:00	18:00	02:00	02:00
Kongsberg	20:00	18:00	02:00	02:00
Molde	20:00	18:00	02:00	02:00
Harstad	20:00	18:00	03:00	03:00
Kristiansund	20:00	18:00	02:00	02:00
Steinkjer	20:00	18:00	02:00	02:00

* Noen kommuner har ulike tider på ukedager og helg. Dette er tidene for helg.

Tabell 11 – Antall kommuner som har avslått søknader om salgs- og skjenkebevilling, 2001-2013

	Salgsbevilling	Skjenkebevilling
2001	22	73
2002	12	48
2003	12	47
2004	13	62
2005	9	34
2006	9	42
2007	9	53
2008	8	63
2009	8	27
2010	3	40
2011	5	24
2012	.	35
2013		28

Tabell 12 - Gjennomføringen av salgs- og skjenkekontrollen 1995 – 2013

År	Salg		Skjenking	
	Egne kontrollører	Privat selskap/ vaktelskap	Egne kontrollører	Privat selskap/ vaktelskap
1995	118	150	115	152
1996	114	187	111	185
1997	112	195	112	193
1998	84	208	85	202
1999	100	215	100	211
2000	73	239	73	241
2001	77	242	77	243
2002	63	253	63	253
2003	65	257	64	257
2004	62	272	61	274
2005	61	269	59	270
2006	66	280	63	282
2007	63	280	62	284
2008	77	295	75	296
2009	64	304	63	299
2010	50	297	48	294
2011	52	320	51	315
2012	50	310	49	309
2013	46	312	44	310

En del kommuner oppgir at kontrollen er ordnet på annen måte. Det kan for eksempel være gjennom et interkommunalt samarbeid.

Tabell 13 - Kontroller og bevillinger i de 30 største bykommunene i 2013

Kommune	Antall kontroller	Antall salgs- og skjenkebevillinger
Oslo	4809	1404
Bergen	1724	513
Trondheim	..	355
Stavanger	854	78
Kristiansand	421	150
Fredrikstad	..	131
Tromsø	494	163
Sandnes	319	83
Drammen	355	113
Sarpsborg	257	76
Skien	266	95
Bodø	536	132
Sandefjord	337	101
Larvik	281	115
Ålesund	285	86
Arendal	..	102
Tønsberg	944	96
Porsgrunn	165	63
Haugesund	..	90
Moss	..	64
Gjøvik	230	74
Hamar	225	70
Halden	181	64
Lillehammer	220	62
Horten	181	61
Kongsberg	65	49
Molde	..	53
Harstad	111	52
Kristiansund	152	57
Steinkjer	..	46

Tabell 14 - Avdekkede overtredelser knyttet til salgs- og skjenkebevillinger 2006 - 2013

År	Salg	Skjenking
2006	190 (55 kommuner)	649 (125 kommuner)
2007	183 (54 kommuner)	608 (145 kommuner)
2008	165 (60 kommuner)	890 (151 kommuner)
2009	188 (67 kommuner)	1018 (148 kommuner)
2010	225 (70 kommuner)	1069 (134 kommuner)
2011	445 (95 kommuner)	1208 (155 kommuner)
2012	627 (105 kommuner)	1937 (146 kommuner)
2013	491 (108 kommuner)	1131 (161 kommuner)

Tabell 15 - Antall og type overtredelse knyttet til salgsbevillinger i 2013

	Salg til mindreårige	Salg til åpenbart påvirket kunde	Salg utover tillatt salgstid	Brudd på reklame- bestemmelsene	Brudd på regler om plassering av alkoholholdig drikk	Mangler ved intern- kontrollen	Annen type overtredelse
Antall	7	5	12	30	97	255	85

Tabell 16 - Antall og type overtredelse knyttet til skjenkebevillinger i 2013

	Skjenking til mindreårige	Skjenking til åpenbart påvirket kunde	Skjenking utover tillatt skjenketid	Brudd på reklame- bestemmelsene	Manglende tilbud om alkoholfri drikke	Mangler ved intern- kontrollen	Annen type overtredelse
Antall	11	196	28	116	19	442	319

Tabell 17 – Antall kommuner som har inndratt salgs- og skjenkebevillinger og antall inndragninger, 2001-2013

	<u>Salgsbevilling</u>		<u>Skjenkebevilling</u>	
	Antall kommuner	Antall Inndragninger	Antall kommuner	Antall inndragninger
2001	5	6	27	63
2002	8	18	63	93
2003	8	13	41	77
2004	4	15	44	110
2005	8	21	58	94
2006	19	22	59	128
2007	20	35	63	153
2008	13	30	53	120
2009	10	13	43	96
2010	15	20	41	110
2011*	9	19	42	101
2012*	7	10	39	106
2013*	11	17	47	115

*På grunn av et nytt spørsmål i spørreskjema er ikke disse f.o.m 2011 direkte sammenlignbare med tidligere år.